

## OBRAZLOŽENJE

Pravni temelj za donošenje Zaključka o osnivanju društva Zagrebački sunčani krovovi, društva s ograničenom odgovornošću je članak 35. točka 5. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 33/01, 60/01 – vjerodostojno tumačenje, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13- pročišćeni tekst, 137/15- ispr. pročišćenog teksta, 123/17, 98/19 i 144/20), kojim je određeno da predstavničko tijelo osniva javne ustanove i druge pravne osobe za obavljanje gospodarskih, društvenih, komunalnih i drugih djelatnosti od interesa za jedinicu lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave i članak 41. točka 16. Statuta Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 23/16, 2/18, 23/18, 3/20, 3/21, 11/21 - pročišćeni tekst i 16/22), kojim je određeno da Gradska skupština osniva ustanove, trgovačka društva i druge pravne osobe za obavljanje komunalnih, društvenih, gospodarskih i drugih djelatnosti od interesa za Grad Zagreb te odlučuje o njihovim statusnim promjenama i preoblikovanjima, u skladu sa zakonom.

Gradska skupština Grada Zagreba je na 5. sjednici dana 28. listopada 2021. godine donijela *Program Integrirane sunčane elektrane na zgradama javne namjene, višestambenim zgradama i obiteljskim kućama te zgradama gospodarske namjene na području Grada Zagreba" za razdoblje 2022. - 2024.*, (Službeni glasnik Grada Zagreba 26/21, u daljnjem tekstu: Program). Cilj Programa je povećanje korištenja obnovljivih izvora energije uz promociju korištenja Sunčeve energije u javnim, privatnim i gospodarskim objektima na području Grada Zagreba. Programom će se omogućiti koordinirana priprema i izgradnja integriranih sunčanih elektrana na krovovima postojećih zgrada s konačnom svrhom osiguranja električne energije iz obnovljivih izvora. Izgradnjom sunčanih elektrana omogućit će se smanjenje operativnih (režijskih) troškova, stvaranje preduvjeta za dekarbonizaciju samih zgrada, ostvarenje energetske i klimatske ciljeve te smanjenje emisija stakleničkih plinova povećanjem udjela obnovljivih izvora energije. Za operativnu provedbu i upravljanje Programom zadužen je Gradski ured za gospodarstvo, ekološku održivost i strateško planiranje te Regionalna energetska agencija Sjeverozapadne Hrvatske – REGEA. REGEA kao neprofitna ustanova nije registrirana niti ovlaštena obavljati poslove proizvodnje ili prodaje/opskrbe električnom energijom te se stoga takvi poslovi trebaju obavljati putem posebno osnovanog trgovačkog društva.

U svrhu provedbe investicijskog dijela Programa odnosno samog postavljanja sunčanih elektrana na krovove zgrada javne namjene u vlasništvu Grada Zagreba, a s obzirom na predviđeni volumen investicija (oko 10MW kapaciteta kroz 3 godine), osniva se trgovačko društvo Zagrebački sunčani krovovi d.o.o. (u daljnjem tekstu: Društvo) s ciljem učinkovite i pravovremene pripreme i provedbe samih investicija, a što će se posebno ogledati u aktivnostima zakupa/korištenja krovnih površina u vlasništvu Grada Zagreba s obvezom realizacije sunčanih elektrana - što uključuje sve elemente samog procesa postavljanja istih: od projektiranja, osiguravanja financiranja do izgradnje i upravljanja.

Društvo, kao provedbeno tijelo, neće imati zaposlenika, a direktor/član uprave Društva će posao obavljati na volonterskoj bazi uz punu podršku Gradskog ureda za gospodarstvo, ekološku održivost i strateško planiranje i Regionalne energetske agencije Sjeverozapadne Hrvatske.

Nastavno na donošenje Programa, kao dio pripreme, provedena je detaljna analiza 567 objekata grada Zagreba (bez zgrada u vlasništvu ZGH). Pripremljeni su idejni projekti i zahtjevi za ishođenje elektroenergetske suglasnosti (EES) za prvih 150 projekata, radi se o ukupnom kapacitetu od preko 10 MW – ukupna investicijska vrijednost ovih projekata je preko 75 milijuna kuna. Ishođenje EES treba provoditi pravna osoba koja će biti nositelj investicije (sukladno Zakonu o tržištu električnom energijom) što je razlog za osnivanje trgovačkog društva u vlasništvu Grada Zagreba, Zagrebački sunčani krovovi d.o.o. (kao društva posebne namjene) čime će se osigurati i potpuna transparentnost financijskih transakcija vezanih za investicije u sunčane elektrane. Uspješno je aplicirano na tzv. Norveški fond – ukupno 7 sunčanih elektrana snage oko 1,3 MW, investicijska vrijednost ulaganja oko 10 milijuna kuna, grant 85%.

Prilikom pripreme samih investicija, razmatrati će se svi mogući modeli provedbe, ovisno o konkretnom profilu samog krova, tj. potrošnje konkretne lokacije (ustanove), što podrazumijeva financiranje putem bespovratnih sredstava iz fondova Europske unije, putem sredstava tehničke pomoći razvojnih banaka te putem kredita komercijalnih banaka pri čemu će Grad Zagreb po potrebi pružiti instrumente osiguranja za ishođenje kredita.

Sama izgradnja sunčanih elektrana realizirati će se i putem dva modela nabave, tzv. modelima HROTE i PPA. Navedeni modeli pretpostavljaju realizaciju pripreme i izgradnje sunčanih elektrana bez potrebe za osiguravanjem novčanih sredstava od strane Grada Zagreba ili korisnika zgrada javne namjene u vlasništvu Grada Zagreba za kapitalni izdatak i operativne troškove elektrana. Detaljni opis modela dan je u Programu, u nastavku je dana sažeta rekapitulacija:

a) HROTE model - zajamčena otkupna cijena električne energije

Provodit će se na temelju ugovora o zakupu/korištenju krovova između korisnika zgrada javne namjene u vlasništvu Grada Zagreba i trgovačkog društva Zagrebački sunčani krovovi d.o.o. Svrha sklapanja navedenih ugovora je davanje krovnih površina zgrada javne namjene u vlasništvu Grada Zagreba radi realizacije sunčanih elektrana (projektiranje, financiranje i izgradnju), a bez potrebe za osiguranjem vlastitog udjela korisnika zgrada javne namjene u vlasništvu Grada Zagreba u realizaciji investicije. Preduvjet za realizaciju projekata je uspješna prijava Zagrebačkih sunčanih krovova d.o.o., društva zaduženog za provedbu modela HROTE (zakupca) na natječaj Hrvatskog operatora tržišta električne energije d.o.o. (HROTE) za dodjelu zajamčene otkupne cijene za poticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije u svrhu osiguranja financiranja izgradnje i održavanja elektrana. Korištenjem zajamčene otkupne cijene električne energije omogućit će se i direktno sudjelovanje građana u financiranju projekata tzv. *crowdfunding* modelom financiranja, a sve u svrhu prikupljanja kapitala i osiguranja visokih prinosa od ulaganja za građane Grada Zagreba (uspoređujući s kamatnim stopama na stambenu štednju primjerice).

b) PPA model - ugovorna prodaja električne energije

Provest će se sve pripremne radnje potrebne za zaključenje Ugovora o izvođenju radova izgradnje sunčane elektrane i isporuci električne energije između korisnika zgrada javne namjene i privatnih ulagača (npr. ESCO tvrtki). S obzirom na specifičnosti ovog ugovora, preduvjet za realizaciju izgradnje sunčane elektrane po ovom modelu je konstantna i relativno visoka bazna potrošnja električne energije (npr. vrtići, bolnice ili domovi za starije i sl.) pri čemu je važno istaknuti da u ovom modelu korisnici, odmah po realizaciji izgradnje sunčane elektrane, ostvaruju uštede u operativnim troškovima na temelju isporuke povoljnije električne energije iz elektrane.

Sunčane elektrane služit će u prvom redu za pokrivanje vlastite potrošnje zgrada javne namjene u vlasništvu Grada Zagreba na čijim su krovovima postavljene, uz dodatnu mogućnost prodaje viškova u elektroenergetsku mrežu i/ili drugim potrošačima električne energije kada se i ukoliko se to pokaže isplativim.

Predloženi mehanizam provedbe investicija u sunčane elektrane na području Grada Zagreba osigurat će brzu i učinkovitu izgradnju sunčanih elektrana te sudjelovanje građana u ovim investicijama.

Slijedom navedenog, predlaže se donošenje Zaključka o osnivanju trgovačkog društva Zagrebački sunčani krovovi, društva s ograničenom odgovornošću.